

חוק הגבלת הפרסומת והשיווק של מוצרי טבק, התשמ"ג-1983¹

1. בחוק זה -

הגדרות

(תיקונים: התשס"א,
התשס"ד, התשס"ח)

"חוק העונשין" - חוק העונשין, התשל"ז-1977;

"מוצרי טבק" - טבק בכל צורה שהיא הנועד לעישון, להרחחה, ללעיסה או למציצה, לרבות סיגריות, סיגרים, סיגרלות, טבק לנרגילה וטבק למקטרת;

"מוצר המשמש לעישון טבק" - מוצר המשמש לעישון טבק, בכל צורה שהיא, לרבות נרגילה, מקטרת ונייר לגלגול סיגריות;

"מותג" - סימן מסחרי, סמל, כיתוב מיוחד, עיצוב גרפי, סיסמה או סימנים ייחודיים אחרים;

"פרסומת" - פרסומת בעל פה, בכתב, בדפוס או באמצעים אלקטרוניים, המיועדת או הזמינה לציבור, לרבות פרסומת עקיפה;

"פרסומת עקיפה" - פרסומת שלא למוצר טבק, שמטרתה, בין היתר, לקדם שיווק של מוצר טבק מסוים;

"שיווק" - מכירה, הספקה או יבוא של מוצרי טבק, למעט -

(1) יצוא;

(2) יבוא על ידי זכאים לפטור מתשלום מכס לפי כל חיקוק בר

תוקף בעניני מכס;

(3) מכירה בחנויות פטורות מכס.

"פרסומת לשם מסחרי" - פרסומת לשם מסחרי של מוצרי טבק בלבד או לסוג או לסוגים מסויימים של סיגריות, סיגרים, סיגרלות וטבק מקטרת לרבות פרסומת עקיפה.

1. ס"ח 1074, התשמ"ג (25.1.1983), עמ' 38.

תיקונים: ס"ח 1530, התשנ"ה (6.7.1995), עמ' 342;

ס"ח 1785, התשס"א (4.4.2001), עמ' 222 (ראו הוראות תחילה מפורטות בסעיף 11 לתיקון);

ס"ח 1957, התשס"ד (12.8.2004), עמ' 535;

ס"ח 2133, התשס"ח (10.2.2008), עמ' 197. הצ"ח - כנסת 160, התשס"ז, עמ' 230;

ס"ח 2154, התשס"ח (11.6.2008), עמ' 529 [התשס"ח (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 180, התשס"ה, עמ' 866;

ס"ח 2311, התשע"א (11.8.2011), עמ' 1033. הצ"ח - כנסת 370, התשע"א, עמ'

106.

2. לא יעשה אדם פרסומת בשבח העישון כשלעצמו. **איסור פרסומת בשבח העישון**
3. לא יעשה אדם פרסומת למוצרי טבק או פרסומת לשם מסחרי, לרבות בציור, בדמות, בצליל, בתמונה, בתנועה או בכל אמצעי אחר, באחד מאלה:
(1) שידורי רדיו בישראל;
(2) שידורי טלוויזיה בישראל;
(3) הקרנה פומבית או הצגה, פסטיבל או ארוע פומביים;
(4) עתונות או כל דבר דפוס אחר המיועדים בעיקר לילדים ולבני נוער עד גיל 18;
(4א) מדור או מוסף בעיתון המוקדש בעיקרו לספורט, לבידור או לבילוי;
(5) כלי תחבורה ציבוריים פנים-ארציים;
(6) קלטת וידאו, קלטת קולית או תקליטור, המיועדים למכירה, להשכרה או להצגה בציבור;
(7) משחק או תוכנה כהגדרתה בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995.
4. (א) לא יעשה אדם פרסומת למוצרי טבק או פרסומת לשם מסחרי בשלטי חוצות נייחים או ניידים, או בחצרים הפתוחים לציבור, למעט בשלט מותר.
(ב) לא יעשה אדם פרסומת למוצרי טבק או פרסומת לשם מסחרי בשלט מותר אלא אם מופיעה בו האזהרה שבסעיף 9 בעברית, במסגרת ובאותיות ברורות וקריאות ממרחק סביר לפי הענין.
(ג) בכל פרסומת בשלט מותר ייכללו רק הפרטים הבאים או מקצתם: שם מוצר הטבק, סימנו ושמו המסחרי, שם היצרן וסימנו המסחרי, דמות חפיסת המוצר ומקום מכירתו.
(ד) בסעיף זה, "שלט מותר" - שלט שהוצג כדין על פני בית עסק או בתוכו או על רכב של יצרן, יבואן, סוכן, משווק, מפיץ או מוכר של מוצרי טבק או על פני מקום ממכר של מוצרי טבק או בתוכו.
5. (א) לא יעשה אדם פרסומת למוצר טבק או פרסומת לשם מסחרי של מוצר טבק, באמצעות שימוש בשמם או בדמותם של בני אדם, של אבר מאבריהם, או של בעלי חיים, לרבות דמויות מצוירות או מונפשות.
(ב) הוראות סעיף זה לא יחולו על שימוש בשמו או בדמותו של בן אדם או של בעל חיים המהווים סימן מסחר רשום, כהגדרתו בפקודת סימני
- הגבלות בפרסומת בשלטים**
- הגבלות פרסומת (תיקון התשס"א)**

מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972, ובלבד שמוצר הטבק שווק בישראל לפני יום תחילתו של חוק הגבלת הפרסומת למוצרי טבק לעישון (תיקון מס' 2), התשס"א-2001 (להלן - תיקון מס' 2), תוך שימוש בשם או בדמות כאמור, והשם או הדמות מוצגים בפרסומת באותה הצורה של סימן המסחר הרשום.

6. לא יעשה אדם במהדורה אחת של עתון אחד, או במהדורה אחת של כל דבר דפוס אחר, יותר מפרסומת אחת לאותו שם מסחרי.

הגבלת מספר מודעות בעתון

1.7 לא יעשה אדם פרסומת למוצרי טבק או פרסומת לשם מסחרי בעתון או בכל דבר דפוס אחר אלא אם כלולה בה, בשורה האחרונה ובמסגרת, אזהרה לפי הנוסח שבסעיף 9; האזהרה תהיה בשפה שבה נתפרסם העתון או דבר הדפוס האחר ובאותיות ברורות שגדלן המזערי 12 נקודות דפוס שחור. השטח שבו כלולה האזהרה והתחום במסגרת, יהיה 5% לפחות משטח מודעת הפרסומת.

חובת הכללת אזהרה בפרסום (תיקון התשנ"ה)

1.7א. (א) לא יעשה אדם פרסומת עקיפה במסגרת עסקית.

(ב) פרסומת למוצר שאינו מוצר טבק או לעסק או לפעילות, שנעשה בה שימוש בשם מסחרי או במותג של מוצר טבק, רואים בה פרסומת עקיפה כל עוד לא הוכח אחרת.

הגבלת השימוש בשם מסחרי או במותג של מוצר טבק [תיקונים: התשס"א, התשס"ח (מס' 2)]

(ג) הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) לא יחולו על מוצר שאינו מוצר טבק או על עסק או פעילות, שהם בעלי שם זהה או דומה לשם מסחרי או למותג של מוצר טבק, ולא על פרסומת למוצר, לעסק או לפעילות כאמור, אם מתקיימים לגביהם תנאים אלה:

(1) המוצר, העסק או הפעילות שווקו או היו קיימים בישראל ביום תחילתו של תיקון מס' 2;

(2) המוצר, העסק או הפעילות האמורים מוצגים בפרסומת באופן שונה בעיקרו ממותגו של מוצר הטבק, או שהמותג של מוצר הטבק מוצג על גבי המוצר שאינו מוצר טבק, באופן שאינו בולט לעין.

(ד) לא ישתמש יצרן או יבואן בשם מסחרי של מוצר טבק ששווק לראשונה לאחר תחילתו של תיקון מס' 2, אם הוא זהה או דומה בעיקרו לשמו של מוצר אחר שאינו מוצר טבק.

(ה) (1) אין רואים במתן חסות, או בפרסומת שבה צוין מתן חסות, משום פרסומת עקיפה, אם מתן החסות או הפרסומת כאמור הם לאירועים

1. ראו גם צו הגבלת הפרסומת למוצרי טבק לעישון (שינוי נוסחי אזהרה), התשס"ג-2002.

בתחומי התרבות, האמנות או הרווחה שאינם מיועדים בעיקרם לילדים או לבני נוער עד גיל 18, או שהם לפעילות בתחומים אלה.
(2) הוראות פסקה (1) לא יחולו על מתן חסות או על פרסומת לאירוע או לפעילות, או לאדם המשתתף בהם, אם מתקיים לגבי האירוע או הפעילות אחד מאלה:

(א) מקורם בישראל ויש להם השפעה גם מחוץ לישראל;

(ב) דבר מתן החסות שודר בטלוויזיה או ברדיו.

(3) פרסומת בעיתון או בכל דבר דפוס אחר שבה צוין מתן חסות ושאינן רואים בה פרסומת עקיפה לפי הוראות פסקה (1) וגודלה עולה על עשרה סנטימטרים מרובעים, תכלול אזהרה בהתאם להוראות סעיף 7.

1.7. ב. לא יציב אדם מכונה למכירת מוצרי טבק במקום שקבע שר הבריאות, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת. בלי לגרוע מהאמור, שר הבריאות יקבע הוראות בדבר איסור הצבת מכונות למכירת מוצרי טבק בקרבת בתי ספר ומוסדות חינוך; תקנות לעניין זה אינן טעונות את אישור הוועדה כאמור.

איסור הצבת
מכונות מכירה
(תיקונים:
התשס"א, התשע"א)

8. (א) לא ישווק אדם לצרכן ולא יפיץ לצרכן מוצר טבק אליו מצורפים או לווים פרס, מתנה או זכות להשתתפות בהגרלת פרסים או בתחרות.

(ב) לא יפיץ אדם לצרכן מוצרי טבק ללא תמורה.

איסור מתנות

1.8. (א) לא ימכור אדם מוצר טבק או מוצר המשמש לעישון טבק לקטין.

(1א) לא ישכיר ולא ישאל אדם מוצר המשמש לעישון טבק לקטין.

(ב) בעל עסק או מי שעובד בעסק רשאי לדרוש מאדם המבקש שיספק לו מוצר טבק או מוצר המשמש לעישון טבק, שיציג לו תעודה שבה ניתן לוודא את גילו.

איסור מכירה
השכרה או השאלה
לקטין
(תיקונים:
התשס"ד, התשס"ח)

(ג) בעל עסק שבו מוכרים מוצרי טבק או מוכרים, משכירים או משאילים מוצרים המשמשים לעישון טבק יציג במקום בולט בעסקו, בצורה שקבע שר הבריאות, הודעה המפרטת את הוראות סעיפים קטנים (א), (1א) ו-(ב).

(ד) מי שלא קיים את הוראת סעיף קטן (ג), רואים אותו כמי שלא קיים תנאי מתנאי הרישיון שניתן לו לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, והוראות החוק האמור יחולו עליו.

1. החל ביום 1.1.2014 יימחק הסיפא של הסעיף, החל במילים "במקום שקבע שר הבריאות...".

אזהרה
(תיקונים: התשנ"ה,
התשס"א, התשס"ח)

1.9 (א) לא ישווק אדם מוצרי טבק בחפיסה, לרבות טבק למקטרת או לנרגילה באריזה, אלא אם מודפסת או מודבקת עליה אזהרה באותיות דפוס בנוסח הבא:¹ "אזהרה - משרד הבריאות קובע כי העישון גורם למחלות חמורות"; האזהרה תהא בעברית ובאותיות "פרנקריהל" 8 נקודות דפוס שחור ברורות וקריאות; המלה "אזהרה" תודגש על ידי קו מתחתיה.

(ב) במוצרי טבק שאינם סיגריות יכול שהאזהרה תודפס או תודבק על פני העטיפה במקום בצידה.

(ג) שר הבריאות, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לשנות את נוסח האזהרה, לרבות קביעת נוסחי אזהרה שונים, ומתחלפים מעת לעת, לענין סעיף זה וסעיפים 4 או 7, וכן לשנות את הגודל המזערי של האותיות שבאזהרה ולקבוע הוראות בדבר מיקום האזהרות, עיצובן, צורתן ואופן החלפת נוסחי האזהרות; נוסח אזהרה שנקבע לפי סעיף קטן זה ייכנס לתוקפו תוך 45 ימים מיום פרסומו ברשומות - לגבי פרסום כאמור בסעיף 7 ותוך 8 חודשים מיום פרסומו כאמור - לגבי פרסום לפי סעיף 4 או סעיף זה.

9.A² (א) יצרן או יבואן של מוצרי טבק יגיש לשר הבריאות או למי שהוא הסמיך לכך, בכל שנה עד יום 1 ביוני, דוח של רואה חשבון מטעמו, בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, בדבר הוצאותיו בשנה הקודמת בעד פרסומת, קידום מכירות ומתן חסות, למוצרי הטבק שהוא ייצר או ייבא, לפי העניין; דוח כאמור יימסר בכתב וכן באמצעי אלקטרוני או מגנטי.

**דיווח בדבר
הוצאות בעד
פרסומת למוצרי
טבק
[תיקון התשס"ח
(מס' 2)]**

(ב) בדוח כאמור בסעיף קטן (א) יסווגו ההוצאות בעד פרסומת למוצרי טבק כמפורט להלן:

- (1) פרסומת, למעט פרסומת כאמור בפסקאות (2) עד (4);
- (2) מתן חסות;
- (3) מבצעי קידום מכירות;
- (4) דיוור ישיר כהגדרתו בסעיף 17 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981.

(ג) שר הבריאות יפרסם באתר האינטרנט של משרד הבריאות או בדרך אחרת כפי שימצא לנכון את סך ההוצאות של כלל היצרנים והיבואנים

(המשך בעמוד הבא)

1. ראו גם צו הגבלת הפרסומת למוצרי טבק לעישון (שינוי נוסחי אזהרה), התשס"ג-2002.
2. דיווח ראשון לפי הוראות סעיף 9א לחוק ימסר לשר הבריאות עד ליום 1.10.2008.

של מוצרי טבק כאמור בסעיף קטן (א), וכן את סך ההוצאות של כלל היצרנים והיבואנים כאמור כשהן מסווגות כמפורט להלן:

(1) סך ההוצאות כאמור בסעיף קטן (ב)(1) ו-(4), בסכום אחד;

(2) סך ההוצאות כאמור בסעיף קטן (ב)(2);

(3) סך ההוצאות כאמור בסעיף קטן (ב)(3).

(ד) הוראות סעיף זה יחולו גם על בעל זכויות בסימן מסחרי של מוצר טבק ומי מטעמו ועל בעל רשות להשתמש בסימן המסחרי, שאינם יצרן או יבואן של מוצרי טבק, העושים פרסומת לשם מסחרי.

10. לענין חוק זה דין המדינה כדין כל אדם.

דין המדינה

11. (א) העובר על הוראה מהוראות חוק זה למעט סעיף 8א, דינו, ביחיד - הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ובתאגיד - כפל הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4).

עונשין

(תיקונים:

התשנ"ה, התשס"א,

התשס"ד, התשס"ח)

(1א) המוכר מוצר טבק לקטין או המוכר, משכיר או משאיל לקטין מוצר המשמש לעישון טבק, בניגוד להוראות סעיף 8א, דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף 9, תחשב אי הדפסת אזהרה או הדבקתה על סדרת ייצור אחת המסומנת על גבי כל חפיסה, וביבוא - על יחידת יבוא אחת המסומנת על גבי כל חפיסה, כעבירה אחת.

(ג) חובת ההוכחה בענין סדרת הייצור היא על היצרן וביחידת היבוא - על היבואן; לענין סעיף זה, סדרת ייצור אחת היא מוצרי טבק שיוצרו ביום עבודה אחד, ויחידת יבוא אחת היא מוצרי טבק בעלי שם מסחרי אחד ארוזים בארגז אחד.

11א. (א) גוף ציבורי שמטרתו הגנה על איכות הסביבה או שמירה על הבריאות, שאישר שר הבריאות, רשאי להגיש קובלנה כאמור בסעיף 68 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, על עבירה לפי חוק זה.

קובלנה

(תיקון התשס"א)

(ב) קובלנה בהתאם להוראות סעיף קטן (א) לא תוגש, אלא באישור פרקליט מחוז.

12. בעבירה לפי סעיפים 2 עד 7 ייאשמו גם -

אחריות פרסומאי

ובעל אמצעי

הפרסום

(1) מי שהביא את הפרסומת או את הפרסומת לשם מסחרי לפרסום וגרם בכך לפרסומה;

(2) מי שקיבל את הפרסומת או הפרסומת לשם מסחרי לפרסום ופרסם אותה.

13. נעשתה פרסומת למוצר טבק או פרסומת לשם מסחרי רואים כאילו עשאה היצרן, ואם היה המוצר מיובא - היבואן, או נעשתה לפי הוראותיהם, כל עוד לא הוכח אחרת ובלבד שפרסומת שמקורה מחוץ לישראל לא יראו בה פרסומת אסורה לפי הוראות חוק זה, אם מהדרך שבה נעשתה הפרסומת עולה, כי היא לא כוונה בעיקרה לציבור בישראל.

הזקה
(תיקון התשס"א)

14. מי ששר הבריאות הסמיכו לכך בכתב רשאי, אם הוא משוכנע שהדבר דרוש כדי להבטיח את קיום הוראות סעיף 9, להיכנס לכל מקום ממכר, ייצור או החסנה של מוצרי טבק ולתפוס מוצרי טבק שעל חפיותיהם או אריזותיהם אין אזהרה; מוצרי טבק שנתפסו כאמור יוחזרו רק לאחר שבעליהם ידביקו עליהם אזהרה.

תפיסות

15. שר הבריאות ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

ביצוע ותקנות

16. (א) תחילתו של סעיף 7 שלושה חדשים מיום פרסומו; תחילתו של יתר הוראות חוק זה ששה חדשים מיום פרסומו.

תחילה והוראות
מעבר

(ב) פרסומת למוצרי טבק או פרסומת לשם מסחרי שעשה אדם לפני יום פרסומו של חוק זה לא תחשב כעבירה על פי חוק זה אם הוכיח כי יצאה משליטתו או מרשותו לפני היום האמור או אם הוכיח כי אין הוא יכול או זכאי לבטלה או להסירה.

(ג) חובת הכללת אזהרה כאמור בסעיף 4 לא תחול על שלטים שהותרו בסעיף 4 והמוארים באור חשמל, אם הותקנו לפני ט"ז בטבת התשמ"ג (1 בינואר 1983); חובת הכללת אזהרה על שלטים שאינם מוארים באור חשמל תחול החל מתום שנה מיום פרסום חוק זה.

אליעזר שוסטק
שר הבריאות

מנחם בגין
ראש הממשלה

יצחק נבון
נשיא המדינה